

Slips på en rekke så lang som den tusenmeteren jeg aldri klarte. Alle slags farger og fasonger hang der som flådde kaniner. Jeg rørte ved et mykt silkestoff, hvite striper skar meg i øynene.

«Er ikke dette fint, Gunnar?»

Jeg snudde meg brått. Hun la merke til at jeg skvatt. Jeg hadde vært i min egen verden igjen.

«Se da!» Hun viftet med et grått slips, så ut som et lite barn på selveste julaften. «Det er fra Contremal. Det er et kjent merke!»

Jeg nikket og brakk munnen om til et smil. «Det er... perfekt.»

Hun ristet oppgitt på hodet. «Du er så vanskelig å kjøpe noe til. Velg et selv da.»

Min kone Sofie visste alltid hva jeg tenkte.

Jeg snudde meg tilbake til de hvite stripene. Jeg hadde vært så nær å finne et, men nå følte jeg meg forapt. Jeg ante ikke hvilken farge jeg ville ha. Skulle jeg ha et med mønster, eller uten? Skulle jeg ha det sammen med dressen, eller bare en skjorte?

Jeg kunne kjenne Sofies haukøyne stikke meg i nakken. «Finner du noe?»

Fort, som en vind, strakte jeg ut armen og rev til meg det første og beste. Den spontane bevegelsen utløste en kjedereaksjon av dalende slips. De lå der på gulvet nå. Som noen slakt.

«Se deg for da!» Hun var sint. Hun hadde fått nok av meg igjen.

Jeg trakk meg tilbake sammen med slipset mens hun ryddet opp rotet mitt. Det var et pent slips. Stoffet var blått og pyntet med vinrøde sirkler. Jeg befølte det varsomt og ømt. Mykt. Som hud.

Jeg ristet på hodet.

«Få se på det.» Hun fulgte opp ordren med sitt vanlige fingervink.

Sofie gransket slipset jeg hadde valgt ut. «Dette?» Øynene så dype. «Blått og rødt er stygt.» Hun så opp på meg og gliste. Hun kastet til og med en liten latter etter meg. «Du kan jo ingen ting. Gunnar. Ingenting!»

Jeg trakk på skuldrene, som en slags tillatelse til at hun kunne velge et slips selv. Hun tok det grå. Vi gikk bort til kassen. Jeg betalte en betydelig sum og gikk.

Det var sjelden jeg bekymret meg for søvnløsheten. Soving var det alltid tid til senere.

Jeg kunne også finne på å ligge lenge i senga om morgenen og fundere. Selve dagen begynte jeg med å spise frokost, gjøre meg klar til jobb, dra på jobb der jeg opptrådte som konsulent i et stort reklamefirma, dra hjem, lage middag og spise sammen med Sofie.

«Kommer du, Gunnar?»

Sofie satt oppreist i senga. Hun var naken og så ned på meg. Hun hadde vinduet bak seg, og det lille lyset som ble reflektert fra det hvite sengetøyet markerte de vakre trekkene i ansiktet hennes. Jeg hadde alltid ment at hun var vakker. Det var derfor jeg ble forelsket i henne allerede på universitetet og bestemte meg for å gifte meg med henne.

«Gunnar, din tullebukkk.» En liten dose latter trillet ut av munnen.

Jeg prøvde å se for meg hva som hadde vært morsomt å gjøre denne dagen. Jeg kunne krasjet bilen mens vi kjørte til jobb. Eller latt som jeg var syk og ta toget til Nord-Norge. Eller kanskje dristet meg til å kysse naboens hespetre, like foran Sofie?

Hun dro av meg dyna, noe som tvang meg opp. Det hadde blitt høst og kaldt både ute og inne.

Jeg noterte meg at tankespinneriene mine bare ble verre og verre for hver dag som gikk.

Sofie pakket seg inn i en tykk morgenkåpe og vaklet over gulvet som en annen pingvin. Hun fant frem klær og snakket ut i den kalde luften:

«Vi skal i et selskap hos Greger og Henriette i kveld, vet du?»

Ja, ettermiddagene og kveldene var straks litt mer spennende. Det hendte de ble variert med vennepar, fester og selskaper, teateret, handleturer eller en bedre middag ute på byen. Denne gangen var det altså Greger og Henriette som gjaldt. Så festlig.

Jeg måtte tenke over alt dette før jeg så på henne.

«Det blir visst bare oss fire. Jeg tenkte at jeg kunne ha på meg den blå kjolen som jeg fikk hos mamma til jul. Den står nemlig i stil til det teppet de har under spisebordet. Men det kan jo hende de har byttet det ut igjen. Tror du jeg heller skal ha den sorte som jeg hadde på meg i bryllupet til Kreutzfeldtene i forrige måned? Det blir vel ikke for trasig? Jeg tenker nemlig at den går fint inn i miljøet siden den er så nøytral.»

Jeg skulle si noe men det var knusktørt nede i snakkerøret.

Sofie tok frem både den blå og den sorte kjolen og holdt dem opp. Jeg nikket.

«Jeg tror jeg tar den blå allikevel,» sa hun. «Den er mer festlig. Kan du lage den salaten som alle liker så godt?»

«Hvilken salat?»

Hun kastet fra seg kjolene. «Husk å ta på deg det nye slipset. Den salaten som du lærte å lage da vi var i Hellas.»

Selvfølgelig skulle jeg ta på meg det grå slipset. Det var jo tross alt kjøpt inn for kveldens selskap og ikke noe annet. Sofie kunne være tåpelig iblant.

«Ja,» sa jeg og jumpet ut av senga. «Jeg kan lage den salaten.»

«Fint,» sa hun og gikk ned for å ordne frokost.

Jeg ble stående naken midt på gulvet og tenke meg om. Jeg likte å stå slik. Jeg følte meg ren og trygg. Som om jeg var et lite barn. Fantasien fløt dessuten friere når jeg ikke befant meg i denne tilstanden av ting som for det meste dominerte hverdagen.

På avstand kunne det se ut som jeg sto rett opp og ned som en annen saltstøtte, men i virkeligheten het jeg Arthur Abetet og var ikledd en himmelblå dress og en sitrongul skjorte, samt en bowlerhatt som matchet skjorta. Jeg drillet en spaserstokk i hendene mens jeg snakket for en folkemengde med den karakteristiske lyse stemmen min:

«Se dere for, mennesker! Det er så mange å elske, så mange å hate.»

Jeg var fornøyd med den linjen. Jeg likte å finne på korte og konsise råd til menneskeheten. Dessverre ble det med at jeg var den eneste som noen gang hørte dem.

Jeg tok på meg en morgenkåpe som var identisk med den Sofie hadde forsvunnet ned med noen minutter tidligere. De bare beine klasket mot parketten på min vei ned til kjøkkenet. Klasket som rått kjøtt på en slakterbenk.

Nynningen nådde øregangene før jeg så opphavet. Sofie sto foran komfyren og passet eggene og baconet. Kaffen surklet ved siden av mens den trakk. Ferskpresset appelsinjuice hadde blitt helt i stettglass, pent og pyntelig akkompagnert av brettede servietter og plettfriske tallerkener i kinesisk porselen som jeg kjøpte en gang jeg var på forretningsreise.

I reklamebyrået tjente jeg godt på å lure folk trill rundt. Det passet meg egentlig fint og Sofie var fornøyd. Jeg var flink til å få folk til å gjøre som jeg ville, hvis jeg ville at de skulle gjøre noe som helst. Det var imidlertid ikke så ofte.

Jeg satte meg ned og frigjorde bestikket fra servietten. Straks slo en bølge av kreativitet inn over meg. Magen gjorde et lite hopp, før den la seg til ro igjen, men med kraftige etterdrønninger. Jeg måtte gjøre noe. Jeg måtte skape noe.

Jeg så bort på Sofie. «Du?»

«Ja, Gunnar?»

«Kan ikke jeg lære deg å lage den salaten?»

Hun lot den ene foten gli oppover den andre fotens glattbarberte legg. Hun bøyd hodet en anelse ned. Blikket hang nok fast i eggene. «Tja... hvorfor ikke?»

«Det blir gøy! Også kan du imponere venninnene dine.»

«Ja!» Det var hun helt enig i.

Hun kom bort til bordet med steikepanna og slengte eggene ned på tallerken min sammen med strimlet bacon og fett. Der var den sannelig igjen. Klaskelyden.

Jeg stakk gaffelen dypt og smilte. «Sofie... »

«Hva er det, Gunnar?»

«Hent majones.»

«Hva? Skal du ha det på eggene?» Hun lo igjen. «Det er vel ikke noe godt!»

«Og selleri. Og hvalnøtter. Og røde druer. Og ananas. Og kokospulver. Og pisket krem. . . »

Hun førte fingrene langs kanten på benken som hun lente seg mot. Blikket flakket mellom meg og eggene. «Hva snakker, du om?»

«Til salaten!» Jeg hevet hodet sakte, helt til våre blikk møttes hardt et sted i det kalde luftrommet over kjøkkengulvet vårt.

Hun beveget seg sakte mot kjøleskapet mens hun hele tiden holdt meg fast med blikket sitt, og jeg holdt henne, en slags balanse, som to planeters felles tyngdepunkt.

Hun åpnet døra sakte og kontrollert. Så snudde hun ryggen til og tok frem det jeg hadde bedt om. «Trengs det noe mer?»

«Ja. . . masse.»

«Da begynner jeg med dette,» sa hun fort.

Sofie tok frem en bredegget kniv og begynte å hakke selleristangen i små biter. Hun kløvde druene så saften sprutet og knuste nøttene med knivens flatside. Det var vakkert å se på.

«Hva gjør jeg nå, Gunnar?»

«Bland alt sammen i en bolle.»

Hun gjorde som jeg sa. «Er det ferdig nå?»

Jeg reiste meg. Jeg ålte meg frem til kroppen hennes og sveiset oss sammen. Jeg luktet på håret. Det var godt. Jeg kysset nakken hennes, for det visste jeg at hun likte. Jeg gled elegant opp til øret hennes, også hvisket jeg:

«Spytt i den.»

Hun rev seg løs. «Hva?» Men hun smilte. Hun lo lavt, hakkete.

Jeg lo også. Høyt og kraftig. «Gjør det! Tenk så gøy det hadde vært.»

Hun så på meg. «Det er ikke gøy. Det er barnslig. Du er en barnslig mann, Gunnar.»

Litt av håret hadde falt ned i ansiktet.

Greger og Henriette bodde i samme nabolag som oss. Det var ingen tilfeldighet, for noe av det første Sofie hadde sagt da vi nesten hadde bestemt oss for å kjøpe huset vi bodde i nå, var: «Det er like ved Greger og Henriette. De har et fint hus.»

Vi spaserte sakte. Høsten hadde farget gatene, husene og plenene, ja, til og med himmelen – grå. Sofie, og mange andre, pleide alltid å påstå at det var så mange fine farger å se på om høsten, et usselt forsøk på renvasking av den. Dette var jeg helt uenig i. Det fantes ikke noe fint med høsten.

«Du husket vel salaten?»

Jeg tok den opp fra en pose. Jeg unnlot å fortelle at jeg hadde tilsatt en aldri så liten ekstraingrediens mens hun dusjet, siden hun var så sta selv.

Greger og Henriettes villa lå på en liten høyde. Merkelig nok var plenen deres ennå grønn. Jeg mistenkte at det hadde noe å gjøre med at den aldri verken vokste eller visnet. Sofie studerte den nærgående mens vi spaserte opp stien til hovedinngangen.

«Heiii!» Jeg falt nesten baklengs av den gneldrende stemmen til Henriette idet hun fikk øye på meg og min kone utenfor sin egen inngangsdør.

Sofie lo høyt og omfavnet det tynne kråkemennesket. Jeg så min kones blonde hår blande seg med hennes svarte, og det var nesten kvalmende å se på.

«Kom deg inn, Gunnar, før de bestemmer seg for å ta med deg òg!» Det ble sagt at Greger var en mann med god humor.

Jeg fulgte i det minste rådet hans og smatt inn døra. Greger var høy og blond. Han hadde kraftige skuldre og grove ansiktstrekk. Det neste han gjorde var å utstyre meg med en kald øl.

Jeg tok en stor slurk og fant det best å smile til ham. «Og hvordan står det til her, Gregersen?»

Gregers ansikt ble tomt et øyeblikk, før han lo og langet ut den lange armen sin slik at den traff meg hardt i skulderen. «Gregersen! Du er nå skøyerfugl! Det er det jeg alltid har sagt.»

Vi gikk gjennom forhallen og inn i dagligstua. Høstkulda opplevdes som enda mer intens i det hvite interiøret som gikk igjen i Greger og Henriettes villa. Jeg satte meg ned i sofaen og kjente hvordan det italienske skinnets formet seg til kroppen min.

«Hvordan går det på jobben, Gunnarsen?» Greger lo igjen.

Jeg trakk på skuldrene. «Det vanlige, antar jeg.»

Han nikket. «Sånn skal det da være.»

Vi ble sittende og se til hver vår kant. Jeg visste at det bodde en tenåringsjente i huset, men så henne ikke. Et par minutter gikk før hustruene kom inn. Henriette meddelte at middagen allerede var klar til å inntas i spisestua, hvilket førte oss opp og inn dit.

Det hadde dukket opp et svart teppe under spisebordet. Jeg sjekket ansiktet til Sofie, som var blitt en anelse lengre.

«Sett deg her, Gunnar,» sa Henriette og dro frem en stol.

Vi spiste en ganske god kalvesteik med rødvinnssaus og drakk vin. Alle var enige om at Sofie var like flink til å lage salat som jeg. Ingen merket at jeg hadde avsluttet med en liten del av meg selv.

Henriette og Greger underholdt oss med en lang monolog om den siste reisen til Roma. Jeg likte historie og ventet på de spennende skildringene av museene og kirkene, men av en eller annen grunn hadde de bare rukket å sveipe over handlegatene og restaurantene. Jeg ble så skuffet at jeg lot tåka slippe til rundt bordet og forandret situasjonen slik at Henriette plutselig tolket en av Gregers mange bemerkninger om italienske kvinner litt skjevt. Det hele utviklet seg til å bli ganske blodig.

«Kan jeg friste med en god Cognac, Gunnar?» spurte Greger.

Det kunne han. Som jeg hadde håpet, ville jentene også ha det og kaffe til desserten. Jeg likte å studere andre mennesker som inntok berusende substanser. Selv ble jeg aldri særlig påvirket. Uheldigvis ikke oksen Greger heller.

Det var en god Cognac. Greger hadde kjøpt den da han og Henriette var på en av sine mange turer til Frankrike. Apropos den, Greger måtte fortelle hvordan det gikk til at han fikk tak i en som var såpass dyr og eksklusiv.

Som vanlig begynte timene etter hvert å bli lengre enn det som føltes normalt. Heldigvis slo den unike refleksjonen i hodet mitt inn og krydret scenen med absurde hendelser. Deltagerne i kalaset kom seg nærmere og nærmere bunnen av flasken, og snart var tiden inne.

«Hvorfor reiser vi ikke mer, Greger?» spurte Sofie. Hun snakket langsomt og hest. «Hvorfor kan ikke vi dra til Roma og Paris og New York?»

Jeg ristet løs skuldrene. «Det er mindre enn en uke siden jeg foreslo at vi kunne prøve ut hvalrossafarien på Grønland.» Jeg henvendte meg til Greger: «Den har et meget godt omdømme.»

Greger lo og hostet samtidig, før han skyldte ned med et halvt glass brennevin.

Sofie lo ikke. «Hvem i all verden drar til Grønland?»

«Hvem i all verden drar til Paris?» Siden ingen av dem skjønnte vitsen min, så jeg på Greger og lo, noe han fulgte opp.

Sofie sukket og la en hånd på Henriettes fingre. «Gunnar er så A4. Han vil aldri gjøre noe sprekt.»

Jeg prøvde å påpeke at det måtte være ganske usprekt å dra til storbyene hele tiden, men det ville de ikke høre på. De vaklet heller inn i en fantasiorgie om en venneparferie i Tokyo.

Timingene var mer eller mindre perfekte. For meg selv tok jeg på den himmelblå dressen, den sitrongule skjorta og den matchende hatten. Spaserstokken lå hjemme. Dumme dem, de

visste ikke at det var Arthur Abetet som reiste seg og markerte med et lite kremt at noe skulle formidles. Derfor visste de heller ikke hvordan de skulle reagere.

«Mennesker er som fugler,» sa jeg høytidelig. «De kan ikke holdes i bur.»

Det så ut som om all forstand hadde forlatt dem og skrudd av lyset før den gikk. Det var en mulighet for at de ikke en gang hadde hørt meg. Det overrasket meg ikke.

«Jeg må avlegge et lite besøk på toalettet.»

Jeg skjøv stolen fra bordet og forlot rommet, hørte at de begynte å summe igjen etter en stund.

Jeg tok meg god tid, latet vannet i vasken og sjekket hvor mye papir doen kunne tåle. Det var ganske mye, så jeg sluttet mens leken ennå var god og underholdende. En stund sto jeg foran speilet og stirret inn i mine egne øyne.

Ute i korridoren igjen slo det meg at jeg ikke hadde lyst til å gå inn til de andre igjen. Jeg snudde meg og kastet et blick nedover korridoren. Helt innerst lå rommet til tenåringsjenta. Døren sto på gløtt.

Jeg åpnet den sakte og kunne konstatere at hun ikke var hjemme. Bortsett fra en datamaskin i hvilemodus som sto og duret i et hjørne, var det helt stille der inne i mørket. Jeg fant lysbryteren og satte i gang.

Saker og ting ble undersøkt, sminken utprøvd før jeg fjernet den raskt igjen. Jeg hadde det ganske moro med krølltanga, før jeg la meg i den rosa senga. Jeg pakket meg inn i dyna og trykket den inn til kroppen. En deilig, varm følelse besatte meg.

Etter en stund sto jeg opp igjen. Jeg oppdaget en liten rosa truse midt på gulvet, som jeg tok opp og vendte i hendene. Deretter dro jeg av meg buksa og mitt eget undertøy, og tok på meg trusa. Jeg visste ikke hvorfor, men det var så morsomt at jeg falt ned på gulvet og lo helt til det gjorde vondt i magen.

Plutselig hørte jeg fottrinn ute i korridoren. Jeg dro på meg buksa igjen og smøg meg lynraskt bort til døra. Det var Sofie som kom sjanglende.

«Går det bra, min lille due?» spurte jeg og imøtekom henne.

Hun så forfjamset på meg, før hun smilte og la seg i armene mine. «Kyss meg, Gunnar.» Stemmen var slørete.

Jeg kysset henne lenge.

«Gunnar,» sa hun lavt. «Jeg elsker dette huset.» Hun dyttet meg inn til veggen. «La oss gjøre det her.»

«Her?» Jeg var ikke vant til at hun fant på å gjøre noe så ukonvensjonelt, men hun begynte å kneppe opp skjorten min så hun måtte mene alvor.

«Kan ikke vi få oss et like fantastisk hus?» Hun satte seg ned på kne og slet litt med å få opp smekken. «Vi kan få det enda bedre. Vi kan ha et svømmebasseng og en stor ha. . . Gunnar!»

Som en springfjær hoppet hun bort fra meg og mitt og stilte seg inntil veggen. «Hva er det du har på deg?»

Jeg så ned på den lille trusa til tenåringsjenta. Det var tydelig at den ikke var ment for menn, så lite som den dekket. Jeg så opp på Sofie igjen. Hun fikk meg til å le enda høyere enn det jeg hadde gjort inne på rommet.

Sofie pustet tungt, som om hun endelig hadde klart å løpe den tusenmeteren. Hun tok et skritt frem. «Gunnar, det holder nå.»

Jeg sluttet å le og reiste meg. Jeg så inn i de dype øynene hennes. Kroppen føltes tom og utmattet.

«Ja,» sa jeg. «Det holder nå.»